

Lung Cancer Screening

Co należy wiedzieć

Więcej informacji można znaleźć na stronie:
www.nhs.uk/conditions/lung-cancer-screening

Spis treści

Informacje o badaniach przesiewowych w kierunku raka płuc	1	
Dlaczego wczesna diagnoza jest ważna	2	
Co dzieje się podczas badania przesiewowego w kierunku raka płuc?	2	2
Co dzieje się podczas badania płuc?	4	
Badanie płuc – możliwe wyniki	5	
Co należy wiedzieć o badaniach płuc	6	
Co to jest rak płuc?	8	
Jakie są objawy raka płuc?	9	

Dlaczego oferujemy badania przesiewowe w kierunku raka płuc

We wczesnym stadium raka płuc często nie występują żadne oznaki ani objawy. W rezultacie wiele osób z rakiem płuc jest diagnozowanych w późniejszym jego stadium.

W większości przypadków rak płuc rośnie na tyle wolno, że można go wykryć we wczesnym stadium za pomocą badania płuc.

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc pomagają wcześniej wykryć problemy, zwykle zanim pacjent zauważy, że coś jest nie tak, i na etapie, na którym leczenie może być prostsze i skuteczniejsze – ostatecznie ratując więcej istnień ludzkich.

Co to są badania przesiewowe w kierunku raka płuc?

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc są dwuetapowe.

1. Najpierw odbywa się rozmowa telefoniczna lub spotkanie z pracownikiem służby zdrowia w celu oceny prawdopodobieństwa zachorowania na raka płuc.

2. Jeśli zostaniesz zaklasyfikowany(-a) jako osoba o podwyższonym ryzyku zachorowania na raka płuc, zostaniesz zaproszony(-a) na szybkie badanie metodą obrazowania. Badanie to będzie obejmowało wykonanie szczegółowego obrazu płuc w celu dalszej kontroli. W przypadku wykrycia czegokolwiek, co mogłoby wskazywać na raka płuc, zostaniesz skierowany(-a) na badania lub leczenie.

Dlaczego zostałeś(-aś) zaproszony(-a)

Osoby w wieku od 55 do 74 lat, które palą lub paliły papierosy, mają zwykle wyższe ryzyko zachorowania na raka płuc. U większości osób rak płuc nie zostanie wykryty, ale jeśli go wykryjemy, możemy działać szybko i zapewnić leczenie. Niniejsza broszura ma na celu pomóc w podjęciu decyzji o wzięciu udziału w badaniu przesiewowym w kierunku raka płuc.

Dlaczego wczesna diagnoza jest ważna?

Jeśli problem występuje w jednej części płuca i zostanie on wcześniej wykryty, leczenie może skupić się tylko na tej części, która jest dotknięta chorobą. Jeśli problem zostanie wykryty później, może rozprzestrzenić się na inne obszary płuc i ciała, utrudniając leczenie.

Co dzieje się podczas badania przesiewowego w kierunku raka płuc?

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc składają się z dwóch części: pierwsza część to badanie stanu zdrowia płuc, a druga część to badanie metodą obrazowania. Wyniki wstępnej oceny zadecydują o tym, czy konieczne będzie wykonanie badania metodą obrazowania. W trakcie całego procesu będziesz mieć mnóstwo czasu na rozmowę z pracownikami służby zdrowia i zadawanie pytań.

Aby uzyskać więcej informacji i wsparcie, zadzwoń: 03333 582111
lub odwiedź: eoelungcancerscreening.nhs.uk

1. Kontrola stanu zdrowia płuc

Przeprowadzimy rozmowę telefoniczną lub spotkanie z pracownikiem służby zdrowia w celu omówienia sposobu oddychania, ogólnego stanu zdrowia płuc, stylu życia oraz historii rodzinnej i medycznej. Skalkulujemy ocenę ryzyka, która zadecyduje o dalszych krokach.

Jeśli obecnie palisz i chciał(-a)byś rzucić palenie, możemy skontaktować Cię z lokalnymi usługami dla osób rzucających palenie, aby uzyskać dodatkową pomoc. Rozumiemy, że rzucenie palenia jest wyzwaniem i szanujemy Twój wybór.

Istnieją trzy możliwe wyniki:

Brak problemów

Pracownik służby zdrowia może nie znaleźć nic, co by wymagało dalszego badania. Nie trzeba wykonywać dalszego badania metodą obrazowania. Możesz zostać ponownie zaproszony(-a) w przyszłości w celu ponownej oceny ryzyka.

Propozycja badania metodą obrazowania

Jeśli badanie stanu zdrowia płuc pokaże, że pacjent wykazuje określony poziom ryzyka, zostanie mu zaproponowane badanie płuc metodą obrazowania w celu sprawdzenia płuc pod kątem oznak raka płuc.

Skierowanie do lekarza pierwszego kontaktu – GP lub lokalnego szpitala

W przypadku wykrycia problemów, które nie wymagają badania metodą obrazowania, pracownik służby zdrowia może skierować pacjenta do lekarza pierwszego kontaktu lub innego specjalisty.

We wszystkich trzech przypadkach napiszemy do lekarza pierwszego kontaktu, aby go o tym poinformować.

2. Badanie płuc metodą obrazowania

Zostaniesz poproszony(-a) o wykonanie szybkiego badania płuc metodą obrazowania.

Jest to specjalna tomografia komputerowa (TK), która wykorzystuje bardzo niską dawkę promieniowania i komputer do wykonania szczegółowego zdjęcia płuc.

Co dzieje się podczas badania płuc metodą obrazowania?

Nie musisz nic robić, aby przygotować się do tego badania.

- 1 Podczas badania pacjent zwykle leży płasko na plecach na łóżku, które porusza się w tomografie. Urządzenie ma kształt pierścienia i obraca się wokół niewielkiej części ciała podczas przesuwania się przez nie.
- 2 Specjalnie przeszkolony personel (radiografowie) steruje tomografem z ekranu w pracowni TK. Podczas badania będzie można ich zobaczyć i porozmawiać z nimi.
- 3 Podczas badania należy leżeć nieruchomo i wykonywać proste instrukcje oddychania przez 10 sekund. Dzięki temu zdjęcia nie będą rozmazane.
- 4 Badanie jest bezbolesne, a przed i po nim można normalnie jeść, pić i prowadzić samochód. Do wykonania tego badania nie są potrzebne żadne zastrzyki. Większość osób nie musi się rozbierać, ponieważ badanie TK można wykonać w pełnym ubraniu. Należy jednak unikać noszenia biżuterii i ubrań zawierających metal (np. zamki błyskawiczne), ponieważ będzie trzeba je zdjąć.

Badanie płuc – możliwe wyniki

Wyniki otrzymasz od nas w ciągu czterech tygodni. Istnieją cztery możliwe wyniki:

Brak problemów

Oznacza to, że badanie nie wykazało żadnych oznak raka płuc. Napiszemy do Ciebie z wynikami i poprosimy o ponowne wykonanie badania za dwa lata. Nadal jednak istnieje możliwość, że rak płuc może rozwinąć się pomiędzy badaniami lub że tomograf mógł go przeoczyć. Jeśli przed następnym badaniem zauważysz coś, co nie jest dla Ciebie normalne lub wystąpi którykolwiek z objawów wymienionych na stronie 9, poinformuj o tym lekarza.

Potrzebne drugie badanie

Zwykle oznacza to, że coś zostało wykryte, ale obecnie nie możemy stwierdzić, co jest tego przyczyną. Prawdopodobnie jest to coś nieszkodliwego, ale ponieważ może to być coś poważniejszego, poprosimy Cię o kolejne badanie za około trzy lub dwanaście miesięcy, aby to sprawdzić.

Potrzebne są dalsze testy

Oznacza to, że coś wykryliśmy i potrzebne są dalsze badania, które mogą obejmować biopsję. Zadzwonimy do Ciebie i napiszemy do szpitala, abyś mógł(-a) zostać szybko zbadany(-a) przez lekarza.

Wykryto inny problem

Badanie jest przeznaczone głównie do wykrywania raka płuc, ale czasami może wykryć też inne problemy. Mogą się one wahać od poważnych do mniej znaczących. Napiszemy do Ciebie i Twojego lekarza i upewnimy się, że zostaniesz skierowany(-a) do odpowiedniego specjalisty w przypadku wykrycia wszelkich ważnych kwestii, które mogą wymagać leczenia.

Co należy wiedzieć o badaniach płuc metodą obrazowania

Leczenie wczesnego raka płuc jest często skuteczne

Dzięki badaniom przesiewowym w kierunku raka płuc istnieje trzykrotnie większe prawdopodobieństwo, że zostanie on zdiagnozowany we wczesnym stadium.

Małe i wczesne nowotwory płuc często można całkowicie usunąć operacyjnie lub poddać radioterapii.

Badania sugerują, że badania przesiewowe w kierunku raka płuc przy użyciu tomografii komputerowej mogą zmniejszyć ryzyko zgonu z powodu tego nowotworu o około 25%.

Tomografia komputerowa o niskiej dawce naraża pacjenta na niewielką ilość promieniowania

Jest to tyle samo, co około roczna dawka promieniowania pochodzącego ze środowiska naturalnego.

Promieniowanie może powodować uszkodzenia komórek, które po wielu latach lub dekadach mogą stać się nowotworowe. Jeśli konieczna będzie kolejna tomografia komputerowa, będzie oznaczać to większe promieniowanie.

Ogólne ryzyko wywołania nowotworu przez tomografię komputerową pozostaje bardzo niskie w porównaniu z korzyściami płynącymi z wczesnego wykrywania raka płuc.

W przypadku bardzo niewielkiej liczby osób badanie metodą obrazowania nie zawsze wykrywa istniejącego raka

Nazywa się to wynikiem fałszywie ujemnym. W przyszłości może również rozwinąć się rak płuc. Jeśli objawy zaczną się pojawiać w dowolnym momencie, należy skontaktować się z lekarzem.

U niektórych osób badanie wykrywa coś, nawet jeśli nie ma raka płuc

Nazywa się to wynikiem fałszywie dodatnim i oznacza konieczność przeprowadzenia dalszych badań przed potwierdzeniem, że nie pacjent nie ma raka.

Badanie metodą obrazowania może wykryć też nowotwory płuc, które nigdy nie wyrządzą danej osobie krzywdy. Lekarze nie zawsze są w stanie stwierdzić, czy nowotwór będzie zagrażał życiu. W rezultacie niektóre osoby otrzymają leczenie, którego mogą nie potrzebować. Jest to nietypowe w badaniach przesiewowych w kierunku raka płuc.

Aby uzyskać więcej informacji i wsparcie, zadzwoń: 03333 582111
lub odwiedź: eoelungcancerscreening.nhs.uk

Co to jest rak płuc?

Rak płuc jest jednym z najczęstszych rodzajów raka.

Powstaje, gdy nieprawidłowe komórki dzielą się w niekontrolowany sposób, tworząc guz w płucach.

We wczesnych stadiach raka płuc zwykle nie występują żadne oznaki ani objawy.

Wczesne wykrycie raka oznacza, że leczenie ma znacznie większe szanse powodzenia.

Większość nowotworów płuc rośnie na tyle wolno, że można je wykryć we wczesnym stadium za pomocą badania płuc niskodawkową tomografią komputerową.

Wczesne wykrycie raka płuc może naprawdę poprawić doświadczenie danej osoby i wyniki leczenia. Dlatego właśnie oferowane są badania przesiewowe w kierunku raka płuc.

Jakie są objawy raka płuc?

Rak płuca może zacząć się rozwijać między badaniami, a badania mogą czasami przeoczyć raka płuca. Ważne jest, aby zwracać uwagę na wszystko, co jest dla Ciebie nietypowe:

- Uporczywy kaszel lub zmiana w normalnym kaszlu
- Odkrztuszanie krwi
- Skrócenie oddechu
- Niewyjaśnione zmęczenie lub utrata masy ciała
- Ból lub ból podczas oddychania lub kaszlu
- Utrata apetytu

Jeśli zauważysz jeden lub więcej z tych objawów, jak najszybciej udaj się do swojego lekarza rodzinnego. Nie czekaj na kolejne badanie.

Co mogę zrobić, aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na raka płuc?

Wiele osób, które palą od lat i które wielokrotnie próbowały rzucić palenie, z powodzeniem rzuciło palenie.

Jeśli palisz i chciał(-a)byś rzucić palenie, istnieją przyjazne, bezpłatne i lokalne usługi dotyczące rzucania palenia, z którymi możesz się skontaktować.

Pracownik służby zdrowia na wizycie przesiewowej w kierunku raka płuc może skontaktować Cię z tymi usługami, możesz zapytać swojego lekarza pierwszego kontaktu, skontaktować się z NHS Smokefree pod numerem: 0300 123 1044 lub odwiedzić stronę internetową:

www.nhs.uk/smokefree.

Aby uzyskać więcej informacji i pomocy, zadzwoń: 03333 582111
lub odwiedź: eoelungcancerscreening.nhs.uk

Więcej informacji na temat raka płuc, kontroli zdrowia płuc i porad dotyczących palenia można znaleźć na stronie:

NHS Lung Cancer Information

www.nhs.uk/conditions/lung-cancer

NHS Smokefree

www.nhs.uk/smokefree

Cancer Research UK

www.cruk.org/lunghealthchecks

www.cruk.org/about-cancer/lung-cancer

www.cruk.org/smoking

Roy Castle Lung Cancer Foundation

www.roycastle.org/information

www.roycastle.org/help-and-support

Asthma + Lung UK [www.asthmaandlung.org.uk/symptoms-tests-treatments/ tests/lung-health-checks](http://www.asthmaandlung.org.uk/symptoms-tests-treatments/tests/lung-health-checks)

Stop smoking services

Smokefree Norfolk

Telefon: 0800 0854 113

e-mail: smokefree.norfolk@nhs.net

Odwiedź: smokefreenorfolk.co.uk

Feel Good Suffolk

Telefon: 0345 603 4060

e-mail: feelgoodsuffolk@suffolk.gov.uk

Odwiedź: feelgoodsuffolk.co.uk

